ISNN 3030-3907

2026
MAY
ISSUE - 5
VOLUME - 1

DEVELOPMENT OF SCIENCE

ILMIY JURNAL

Development of science

Ilmiy jurnal

MAY 2026
Issue - 5, VOLUME - 1

ISSN 3030 -3907

Ilmiy jurnal OAK rayosatining 2024 yil 27 sentabrdagi 361-son qaroriga asosan 02.00.00 kimyo fanlari hamda 2025 yil 12 fevral 367- son qaroriga asosan 05.00.00 texnika fanlari bo‘yicha falsafa doktori (PhD) va fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiya ishlari yuzasidan dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan milliy ilmiy nashrlar ro‘yxatiga kiritilgan.

BOSH MUHARRIR:
Temirov Alisher Hoshim o‘g‘li – texnika fanlari falsafa doktori (PhD),Dotsent.
TAHRIRIYAT KENGASH RAISI:
Fozilov Sadriddin Fayzullayevich – texnika fanlari doktori, professor
TAHRIRIYAT KENGASH A’ZOLARI

TEXNIKA FANLARI/ TECHNICAL SCIENCES/ ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Bozorov G‘ayrat Rashidovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Abdurahmonov Olim Rustamovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Adizov Bobur Zamirovich
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Umumiy va noorganik kimyo instituti, professor
Hayitov Ruslan Rustamjonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Jumayev Qayum Karimovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Berdiyev Dorob Murodovich
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor
Maxmudov Rafiq Amonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Tilloyev Lochin Ismatilloyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Raxmonov Qahramon Sanakulovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Barakayev Nusratullo Rajabovich
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti, professor.
Jo‘rayev Xayrullo Fayziyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Panoyev Erali Rajabboyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Ataullayev Sherzod Nabiullyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Murodov Malik Negmurodovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Axmedova Ozoda Bahronovna
Islom Karimov nomidagi Toshkent Davlat Texnika Universiteti.
Safarov Bahri Jumayevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Xaydarov Axtam Amonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Safarov Jasur Alijon o‘g‘li
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.

KIMYO FANLARI/ CHEMICAL SCIENCES/ ХИМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Axmedov Voxid Nizomovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Umarov Baqo Bafoyevich
Buxoro Davlat Universiteti, professor
Kodirov Abduaxad Abduraximovich
Qarshi davlat Universiteti, professor
Qurbonov Mingniqul Jumagulovich
Qarshi davlat Universiteti, dotsent
Turemuratov Sharibay Naurizbaevich
O‘zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi Qoraqalpog‘iston bo‘limi Bosh ilmiy kotibi, professor
Tursunov Kaxor Shonazarovich
Qarshi davlat Universiteti, professor
Do‘stov Hamro
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor
Panoyev Nodir Shavkatovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Olimov Bobur Bahodir o‘g‘li
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Kasimov Sherzod Abduazimovich
Termiz Davlat Universiteti, professor.
Aliqulov Rustam Valiyevich
Termiz Davlat Universiteti, professor
Tropov Xamza Tursunovich
Samarqand Davlat Universiteti, professor

IQTISODIYOT FANLARI/ ECONOMICS/ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

Nizamov Aslitdin Badreddinovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Boboyev Akmal Choriyevich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Ergashxojayeva Shaxnoza Djasurovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, professor
Saidaxmedova Nodira Ilxomovna
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, professor
Muxsinov Bekzod Toxirovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Shakarov Qulmat Ashirovich
Renessans ta'lim universiteti,dotsent.
Jumaeva Zulfiya Qayumovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Norova Salomat Yusupovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Avezova Shaxnoza Maxmudjonovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Jalilov Jamshid G‘anijonovich
Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, dotsent
Xasanova Gulruh Djumanazarovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.

PEDAGOGIKA FANLARI/ PEDAGOGICAL SCIENCES / ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ

Siddiqova Sadoqat G‘afforovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Zoyirov Erkin Xalilovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, DSc, professor
Gaffarov Feruz Hasanovich
Puchon Universiteti, *professor*
Ruziyev Davron Yuldashevich
Buxoro Davlat Universiteti, professor
Muradova Firuza Rashidovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Yunusova Gulandon Samiyevna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
To‘xtayeva Zebo Sharifovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, professor.
Navro‘zova Gulchixra Nigmatovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Uzoqova Laylo Polvonovna
Buxoro muhandislik – texnologiya instituti, dotsent.
To‘raqulova Marjona Qiyom qizi
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Muradova Zarina Rashidovna
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Murodov Sanjar Aslonovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent.
Shodiyev Jahongir Jo‘raqulovich
Buxoro Davlat Texnika Universiteti, dotsent
Gaffarov Laziz Hasanovich
Buxoro muhandislik – texnologiya instituti, dotsent.

Tahririyat a’zolarning to‘liq ro‘yxati jurnalning www.devos.uz saytida keltirilgan.

Tahririyat hay’ati a’zolarining tarkibini o‘zgartirish hamda qo‘shimcha kiritish yoki tahririyat a’zoligidan chiqarish bosh muharrir tomonidan amalga oshiriladi.

ISSN 3030-3907

Development of science ilmiy jurnali 2024 yil 15 aprel kuni №256445 sonli guvohnoma bilan Davlat ro‘yxatidan o‘tgan.

To‘plam elektron ko‘rinishda (pdf formatida) mualliflarga taqdim etiladi. To‘plamga kiritiladigan maqolalarning mazmuni, ulardagi statistik ma’lumotlar va me’yoriy hujjatlarning to‘g‘riligiga hamda har qanday fikr - mulohazalarga mualliflarning o‘zlari mas’ul hisoblanadilar. Talablarga javob bermaydigan maqolalar to‘plamga kiritilmaydi. Tashkiliy qo‘mita maqola matnini qisqartirish, qisman tuzatish kiritish, seksiyalarga joylashtirish huquqiga ega.

ISSN 3030-3907

FARG‘ONA VILOYATIDA JAMOAT YO‘LOVCHI TRANSPORTI YO‘NALISHLARI TARMOG‘INING SHAKLLANISHI VA UNING HUDUDIY RIVOJLANISHDAGI O‘RNI TAHLILI

Nazarov Anvar Aripovich
Toshkent davlat transport universiteti “Yo‘l harakatini tashkil etish” kafedrasi mudiri Texnika fanlari doktori, professor,
Toshkent shahri, O‘zbekiston
Siddiqov Beknazar Jumanazar o‘g‘li
Farg‘ona davlat texnika universiteti “Transport vositalari muhandisligi” kafedrasi Tayanch doktorant (PhD),
Farg‘ona shahri, O‘zbekiston

Annotatsiya. Maqolada Farg‘ona viloyatida jamoat yo‘lovchi transporti yo‘nalishlari tarmog‘ining hozirgi holati statistik ma’lumotlar asosida tahlil qilingan. Yo‘nalishlar soni, transport vositalari tarkibi, shahar ichi va shahar atrofi qatnovlarining hududiy taqsimlanishi hamda viloyatlararo yo‘nalishlarning shakllanish xususiyatlari o‘rganilgan. Tadqiqot natijalari Farg‘ona viloyati jamoat transporti tizimida kichik sig‘imli transport vositalarining ulushi yuqori ekanini hamda ayrim yo‘nalishlarda avtobuslar sonini oshirish zarurligini ko‘rsatadi. Olingan natijalar hududiy transport tizimini optimallashtirish uchun amaliy ahamiyatga ega.

Kalit so‘zlar: jamoat transporti, yo‘lovchi tashish tizimi, avtobus yo‘nalishi, yo‘nalishli taksi, transport tarmog‘i, Farg‘ona viloyati, shahar atrofi qatnovi.

Abstract. The article analyzes the current state of the network of public passenger transport routes in the Fergana region based on statistical data. The number of routes, the composition of vehicles, the territorial distribution of intra-city and suburban traffic, and the characteristics of the formation of inter-regional routes were studied. The results of the study show that the share of small-capacity vehicles in the public transport system of Fergana region is high and that it is necessary to increase the number of buses on some routes. The results obtained are of practical importance for optimizing the regional transport system.

Keywords: public transport, passenger transportation system, bus route, fixed-route taxi, transport network, Fergana region, suburban traffic.

Аннотация. В статье на основе статистических данных проанализировано современное состояние сети маршрутов общественного пассажирского транспорта в Ферганской области. Изучено количество маршрутов, состав транспортных средств, территориальное распределение городских и пригородных перевозок, а также особенности формирования межрегиональных маршрутов. Результаты исследования показывают, что в системе общественного транспорта Ферганской области высока доля

ISSN 3030-3907

транспортных средств малой вместимости и что на некоторых маршрутах необходимо увеличить количество автобусов. Полученные результаты имеют практическое значение для оптимизации региональной транспортной системы.

Ключевые слова: общественный транспорт, система пассажирских перевозок, автобусный маршрут, маршрутное такси, транспортная сеть, Ферганская область, пригородные перевозки.

KIRISH.

Jamoat yo‘lovchi transporti tizimi shaharlar va yirik aholi punktlarining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishida muhim o‘rin egallaydi. Chunki aholining ish, ta’lim, tibbiy xizmat, savdo-xizmat ko‘rsatish va boshqa ehtiyojlar bo‘yicha harakatlanishi asosan jamoat transporti orqali amalga oshiriladi. Shahar transport tizimining samaradorligi yo‘lovchilarga qulaylik yaratish, hayot sifatini oshirish hamda transport-logistika tizimining barqaror ishlashini ta’minlashda asosiy omillardan biri hisoblanadi [1–3].

Ilmiy tadqiqotlarda qayd etilishicha, jamoat transporti yo‘nalishlari tarmog‘ini hududiy jihatdan oqilona rejalashtirish aholining transport harakatchanligini oshirish, shahar markazlaridagi tirbandliklarni kamaytirish hamda transportning atrof-muhitga salbiy ta’sirini pasaytirishda muhim ahamiyat kasb etadi [2,4]. Ayniqsa, aholi zich yashaydigan hududlarda yo‘nalishlar soni, transport vositalarining sig‘imi, qatnovlar muntazamligi va xizmat ko‘rsatish sifati jamoat transporti tizimining asosiy samaradorlik ko‘rsatkichlari sifatida baholanadi [1,5].

Farg‘ona viloyati O‘zbekistonning eng zich aholi yashaydigan hududlaridan biri hisoblanib, bu yerda jamoat transporti aholining kundalik ehtiyojlarini qondirishda yetakchi rol o‘ynaydi. Hududda shahar ichi, shahar atrofi va viloyatlararo yo‘lovchi tashish yo‘nalishlarining keng qamrovli tarmog‘i shakllangan bo‘lib, harakat jadalligi yuqori bo‘lgan yo‘nalishlarda asosan kichik sig‘imli transport vositalaridan foydalanish ustunlik qiladi [6,7].

Shu nuqtai nazardan, Farg‘ona viloyati bo‘yicha jamoat transporti yo‘nalishlari tarmog‘ining hozirgi holatini, transport vositalari tarkibini, yo‘nalishlar sonining hududlar bo‘yicha taqsimlanishini hamda xizmat ko‘rsatish tizimining xususiyatlarini o‘rganish dolzarb ilmiy-amaliy ahamiyatga ega. Mazkur maqolada mavjud statistik ma’lumotlar asosida Farg‘ona viloyatidagi jamoat transporti tizimining shakllanishi va rivojlanish tendensiyalari tahlil qilinadi hamda jamoat transporti tarmoqlarini yanada takomillashtirish bo‘yicha ilmiy asoslangan xulosalar shakllantiriladi.

NAZARIY QISM. O‘zbekiston Respublikasining eng yirik va aholi zich yashaydigan hududlaridan biri hisoblangan Farg‘ona viloyatida jamoat yo‘lovchi

ISSN 3030-3907

transport tizimi aholining kundalik ehtiyojlarini qondirishda muhim ahamiyat kasb etadi. Viloyatning ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishi, ishchi kuchining harakatchanligi va xizmat ko‘rsatish sifati bevosita jamoat transporti infratuzilmasi va uning harakatlanish samaradorligi bilan chambarchas bog‘liqdir.

2024-yil 1-avgust holatiga ko‘ra Farg‘ona viloyatida yo‘lovchi tashish sohasida quyidagi transport tarmoqlari faoliyat yuritmoqda (1-jadval):

1-jadval

Farg‘ona viloyati hududlar kesimida shahar, shahar atrofi, viloyat ichi shaharlararo va viloyatlararo shaharlararo yo‘lovchi tashish yo‘nalishlari to‘g‘risida ma’lumot

№	Hudud nomi	Yo‘nalishlar soni			Avtotransportlar soni			
		jami	avtobus	taksi	jami	avtobus	mikro avtobus	damas
1.	Farg‘ona shahar	18	12	6	253	126	11	116
2.	Qo‘qon shahar	30	27	3	289	267	12	10
3.	Marg‘ilon shahar	27	4	23	926	26	0	900
4.	Quvasoy shahar	8	1	7	214	10	0	204
5.	Beshariq	29	9	20	573	44	23	506
6.	Buvayda	27	6	21	459	39	22	398
7.	Bag‘dod	17	4	13	331	16	37	278
8.	Uchko‘prik	27	8	19	293	35	3	255
9.	Dang‘ara	21	3	18	334	10	0	324
10.	Furqat	18	3	15	225	5	0	220
11.	O‘zbekiston	26	3	23	322	14	8	300
12.	Rishton	19	6	13	264	29	12	223
13.	Oltiariq	28	4	24	576	33	19	524
14.	Toshloq	17	1	16	443	8	6	429
15.	Quva	17	5	12	287	36	18	233
16.	Farg‘ona tumani	12	7	5	113	46	32	35
17.	Yozyovon	6	2	4	66	12	0	54
18.	So‘x	1	1	0	4	4	0	0
19.	Qo‘shtepa	21	0	21	424	0	0	424
Umumiy		369	106	263	6396	760	203	5433

Farg‘ona viloyati transport tizimida jami 369 ta yo‘nalish faoliyat yuritadi. Shundan 106 tasi avtobus, 263 tasi esa taksi yo‘nalishlaridan iborat. Avtotransport

ISSN 3030-3907

vositalarining umumiy soni 6396 ta bo‘lib, ulardan 760 tasi avtobus, 203 tasi mikroavtobus, 5433 tasi “Damas” avtomobillarini tashkil etadi.

Viloyatlar bo‘yicha eng ko‘p transport vositalari Marg‘ilon shahriga hizmat ko‘rsatadi, 926 ta. Ularning katta qismi “Damas” avtomobiliga to‘g‘ri keladi, 900 ta. Ikkinchi yirik ko‘rsatkich Oltiariq tumanida qayd etilgan bo‘lib, bu yerda 576 ta transport vositasi faoliyat yuritadi. Qo‘shtepa tumanida esa barcha yo‘lovchi tashish vositalari to‘liq “Damas” avtomobillari orqali amalga oshiriladi, 424 ta.

Qo‘qon shahrida esa 30 ta yo‘nalish mavjud bo‘lib, ularda jami 289 ta transport vositasi qatnaydi. Shahar miqyosida avtobuslar soni eng katta qiymatga ega.

Farg‘ona shahrida 18 ta yo‘nalish mavjud bo‘lib, ularda 253 ta transport vositasi qatnaydi. Shundan 126 tasi avtobus, 11 tasi mikroavtobus, 116 tasi “Damas” hisoblanadi.

Shuningdek, So‘x tumanida 4 ta yo‘nalish faqat avtobuslar orqali ta’minlangan bo‘lib, bu hududning geografik joylashuvi va tog‘li sharoiti bilan izohlanadi.

Umuman olganda, Farg‘ona viloyatida yo‘lovchi tashish tizimi asosan kichik sig‘imli transport vositalari — “Damas” avtomobillariga asoslangan bo‘lib, bu viloyat transport infratuzilmasi samaradorligini oshirish uchun avtobuslar ulushini ko‘paytirish zarurligini ko‘rsatadi.

2-jadval.

Farg‘ona viloyati hududlar kesimida shahar, shahar atrofi, viloyat ichi shaharlararo va viloyatlararo shaharlararo yo‘lovchi tashish yo‘nalishlari to‘g‘risida

№	Yo‘nalish tarmog‘i	Yo‘nalishlar soni	Avtotransport soni	Yo‘nalish masofasi (km)
1.	Shahar ichi avtobus yo‘nalishlari	40	387	522
2.	Shahar ichi yo‘nalishli taksi yo‘nalishlari	23	729	231,8
3.	Shahar atrofi avtobus yo‘nalishlari	61	348	1348,4
4.	Viloyat ichi shaharlararo avtobus yo‘nalishlari	2	20	496,5
5.	Viloyat ichi shaharlararo yo‘nalishli taksi yo‘nalishlari	2	17	157,7

ISSN 3030-3907

6.	Viloyat ichi shaharlararo mikroavtobus yo‘nalishlari	1	8	60
7.	Shahar atrofi yo‘nalishli taksi yo‘nalishlari	236	4885	3163
Jami:		369	6396	5979,4

Farg‘ona viloyatida yo‘lovchi tashish transporti yo‘nalishlari tarmoqlari keng qamrovli bo‘lib, 2024-yil 1-avgust holatiga ko‘ra jami 369 ta yo‘nalish faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu yo‘nalishlarda umumiy hisobda 6396 ta avtotransport vositasi biriktirilgan bo‘lib, yo‘nalishlarning umumiy uzunligi 5979,4 kmni tashkil etadi.

Jadval ma’lumotlariga ko‘ra, shahar atrofi yo‘nalishlari eng katta ulushga ega bo‘lib, jami 236 ta yo‘nalishda yo‘lovchi tashish amalga oshiriladi. Bu yo‘nalishlarda 4885 ta avtotransport vositasi qatnovga jalb etilgan bo‘lib, umumiy masofa 3163 kmni tashkil etadi. Ushbu ko‘rsatkich Farg‘ona viloyatida asosan qisqa va o‘rta masofali yo‘nalishlarning ustunligini ko‘rsatadi.

Shahar ichidagi yo‘lovchi tashish tizimi ham viloyat transport tizimida muhim o‘rin tutadi. Shahar ichida 40 ta avtobus yo‘nalishlari mavjud bo‘lib, ularga 387 ta avtobus biriktirilgan va umumiy masofa 522 kmni tashkil etadi. Bundan tashqari, 23 ta yo‘nalishli taksi yo‘nalishlari mavjud bo‘lib, 729 ta transport vositasi xizmat ko‘rsatadi. Ushbu qatnovlarning umumiy masofasi 231,8 kmga teng. Shahar atrofi avtobus yo‘nalishlari alohida ahamiyatga ega bo‘lib, 61 ta yo‘nalishda jami 348 ta avtobus qatnovi amalga oshiriladi. Yo‘nalishlarning umumiy uzunligi 1348,4 kmni tashkil etib, bu viloyat transport tizimida shahar atrofi qatnovlarining katta hajmga ega ekanligini tasdiqlaydi. Shuningdek, viloyat ichi shaharlararo qatnovlar nisbatan cheklangan bo‘lib, jami 5 ta yo‘nalish faoliyat yuritadi. Ularning ikki tasi avtobus yo‘nalishi (20 ta avtobus), ikki tasi yo‘nalishli taksi (17 ta transport vositasi) va biri mikroavtobus (8 ta transport vositasi) orqali amalga oshiriladi. Ushbu qatnovlarning umumiy masofasi 714,2 kmni tashkil etadi. Shuni ham ta’kidlash lozimki, obyekt sifatida tanlab olingan Qo‘qon shahri Farg‘ona viloyati bo‘yicha eng ko‘p yo‘nalish tarmog‘iga ega hududlardan biri hisoblanadi. Qo‘qon shahrida umumiy 30 ta yo‘nalish mavjud bo‘lib, ularda 289 ta yo‘nalishli avtotransport vositasi qatnovni amalga oshirmoqda. Shahar ichidagi va shahar atrofi yo‘nalishlarining umumiy uzunligi 451,4 kmni tashkil qiladi. Ushbu ko‘rsatkich Qo‘qon shahrida jamoat transporti xizmatlariga bo‘lgan talab yuqoriligini va aholining harakatlanish faolligini yaqqol ifodalaydi.

Umuman olganda, Farg‘ona viloyati jamoat yo‘lovchi transporti tarmog‘ida shahar atrofi yo‘nalishlari ustuvorlik qilsa-da, viloyat ichidagi shaharlararo qatnovlar ham aholi transport harakatchanligini ta’minlashda muhim

ISSN 3030-3907

rol o‘ynaydi. Shu bilan birga, yo‘nalishlar bo‘yicha transport vositalarining taqsimoti hamda yo‘nalish masofalarining diversifikatsiyasi viloyatning transport infratuzilmasini yanada takomillashtirish zaruratini ko‘rsatadi.

3-jadval.

Farg‘ona viloyatini boshqa viloyatlar bilan bog‘lovchi yo‘lovchi tashish yo‘nalishlari

№	Yo‘nalishning boshlag‘ich va oxirgi bekatlari nomi	Transport vositasi rusumi (M1/M2/M3)	Avtotransport vositalari soni	Umumiy sig‘imi	Yo‘nalish umumiy masofasi (km)	To‘rt o‘rindiqli engil a/v lar soni /sig‘imi
1.	Namangan – Farg‘ona	Avtobus	4	84	89,8	110/440
2.	Qo‘qon – Namangan	Avtobus	4	84	117	35/140
3.	Qo‘qon – Andijon	Avtobus	4	84	127,5	30/120
4.	Quva – Shahrixon	Avtobus	4	84	23	0
5.	Andijon – Farg‘ona	Avtobus	8	280	75	40/160
6.	Namangan – Farg‘ona	Mikroavtobus	12	120	87	110/440
7.	Andijon – Farg‘ona	Mikroavtobus	20	240	75	40/160
8.	Marg‘ilon – Andijon	Mikroavtobus	8	120	72,1	100/400
9.	Quva – Asaka	Damas	30	180	23	20/80
10.	Quva – Shahrixon	Damas	16	96	24	0
	Jami:		110	1372	713,4	485/1940

Farg‘ona viloyatini boshqa viloyatlar bilan bog‘lovchi yo‘lovchi tashish yo‘nalishlari jami 10 ta muntazam yo‘nalishdan iborat bo‘lib, ushbu yo‘nalishlarda jami 595 ta avtotransport vositasi harakatlanadi. Ularning sig‘imi 1857 o‘rinni, umumiy masofa esa 713,4 kmni tashkil qiladi.

ISSN 3030-3907

Transport vositalari tarkibida yo‘nalishli taksilar eng asosiy ulishni tashkil qiladi, 485 ta. Yengil avtomobillarning umumiy sig‘imi 1940 ta. Avtobus va mikroavtobuslarning soni mos ravishda 24 ta va 40 tani tashkil qiladi, damas avtomibili esa 46 tani tashkil qiladi. Ushbu avtotransport vositalari umumiy holatda 1372 nafar yo‘lovchini tashish imkoniyatiga ega.

Tahlil natijalari shuni ko‘rsatadiki, ayrim uzoq yo‘nalishlarda, xususan, Qo‘qon–Andijon va Qo‘qon–Namangan bo‘yicha avtobuslar sonini ko‘paytirish zarur.

XULOSA. O‘tkazilgan tahlillar shuni ko‘rsatdiki, Farg‘ona viloyati jamoat transporti tizimi murakkab va ko‘p pog‘onali yo‘nalishlar tarmog‘idan iborat bo‘lib, unda asosan shahar atrofi qatnovlari ustunlik qiladi. Transport vositalari tarkibida kichik sig‘imli avtomobillar — ayniqsa “Damas” tipidagi transport vositalarining ulushi yuqori. Bu esa yo‘lovchi tashish tizimining intensiv, biroq qisqa masofali qatnovlarga yo‘naltirilganini anglatadi.

Qo‘qon, Farg‘ona va Marg‘ilon shaharlarida yo‘nalishlar sonining yuqoriligi va transport vositalari zichligi ushbu hududlarda jamoat transportiga talab yuqori ekanini ko‘rsatadi. Biroq ayrim yo‘nalishlarda avtobuslar ulushining pastligi yuqori sig‘imli jamoat transportidan foydalanishni kengaytirish zarurligini tasdiqlaydi.

Umuman olganda, viloyat jamoat transporti tizimini optimallashtirish yo‘lovchilar oqimi zich bo‘lgan yo‘nalishlarda avtobus qatnovlarini ko‘paytirish, yo‘nalish tarmog‘ini hududiy rejalashtirishni takomillashtirish hamda xizmat sifatini oshirish orqali amalga oshirilishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Ceder A. Public Transit Planning and Operation: Modeling, Practice and Behavior. CRC Press, 2016.
2. Vuchic V.R. Urban Transit Systems and Technology. John Wiley & Sons, 2007.
3. Transit Cooperative Research Program. Transit Capacity and Quality of Service Manual. TRB, Washington, D.C., 2013.
4. Daganzo C.F. Fundamentals of Transportation and Traffic Operations. Elsevier, 1997.
5. Cats O. Regularity and Reliability in Public Transport Operations. Delft University of Technology, 2011.
6. O‘zbekiston Respublikasi Transport vazirligi rasmiy sayti.
7. Farg‘ona viloyati hokimligi rasmiy portali.

ISSN 3030-3907